خراسان روزنامه صبح ایران
پنج‌شنبه ۱۰ آبان ۱۳۹۷ . ۲۲ صفر ۱۴۴۰ . شماره ۱۹۹۵۳

دیپلمات نروژی جانشین دی میستورا در سوریه می‌شود

آنتونیو گوترش، دبیر کل سازمان ملل در سخنرانی خود در شورای امنیت گفت، گایر پدرسن، دیپلمات نروژی نماینده ویژه سازمان ملل در سوریه خواهد بود. پدرسن هم اکنون سفیر نروژ در چین است و به صورت غیر رسمی موافقت پنج عضو دایم شورای امنیت یعنی روسیه، چین، آمریکا، فرانسه و انگلیس را در این خصوص دریافت کرده است. وی جانشین استفان دی میستورا خواهد شد که به دلایل خانوادگی پایان ماه نوامبر از سمت خود کناره گیری می کند. سازمان ملل هم اینک تلاش می کند کمیته‌ای برای تدوین دوباره قانون اساسی سوریه تشکیل دهد.

تحلیل روز

محمدصادق مصدق

رسانه و ماجرای خاشقچی

پس از گذشت چهار هفته از قتل جمال خاشقچی هنوز خبری از جسدش نیست؛ اما آن چه مشخص است قدرت رسانه در پوشش خبری این ماجرای جنایی و ترسناک است تا جایی که صفحه اول بیشتر رسانه‌های جهان هر روز با تصاویر و خبرهایی از سرنوشت خاشقچی و نقش دربار سعودی درباره این موضوع پر می‌شود. در این بین واشنگتن پست که خاشقچی یکی از ستون‌نویس‌های ثابت آن بود، سنگ تمام گذاشت. واشنگتن پست همان روزنامه‌ای است که رئیس جمهور نیکسون را در ماجرای واترگیت، از تخت پایین کشید و اکنون با پوشش خبری و جریان‌سازی حرفه‌ای قتل روزنامه‌نگار سعودی، به ترامپ دیوانه یادآور شد که پاپیچ رسانه‌ها نشود که بازی با دم شیر برایش خطرناک است. واشنگتن پست توانست به نوعی ترور خاشقچی را اقدامی علیه این رسانه ۱۴۱ ساله و روزنامه‌نگاران آمریکایی قلمداد و فضای سنگینی در داخل آمریکا ایجاد کند. از این رو، ترامپ متاثر از این فضا به شدت به بن سلمان تاخت. از سوی دیگر، با وجود ترور خاشقچی در داخل خاک ترکیه و خدشه‌دار شدن حاکمیت و امنیت این کشور در نتیجه این اقدام، اما اردوغان چنان مسئله را به خوبی و حساب شده مدیریت کرد که از یک سو هیچ حیثیت و آبرویی برای دولت عربستان نگذاشت و از سوی دیگر، آن را به مسیری کشاند که خود ترسیم کرده بود و مجبور به پذیرش مسئولیت حادثه کرد. او از فضای ایجاد شده، بهترین و بیشترین بهره برداری را برای منافع ملی ترکیه رقم زد. اطلاع‌رسانی قطره‌چکانی و هماهنگ رسانه‌های ترکیه و سناریوی گام به گام اردوغان، چون در زمینه برنامه رسانه‌های آمریکایی بود، جواب داد. این در حالی بود که به جای ارائه اطلاعات معنادار درباره ناپدید شدن خاشقچی یا حتی ارائه مدارکی در رد اتهامات، واکنش رسانه‌های عربستانی به قتل وی در انکار کامل تا ابهام‌زایی و مطرح کردن تئوری‌های بی‌پایه و اساس خلاصه شده بود.

آمریکا خواستار پایان جنگ و آغاز مذاکرات صلح در یمن شد

چرخش یمنی واشنگتن

در پی افزایش فشارها بر واشنگتن و ریاض بر سر ماجرای قتل جمال خاشقچی، «مایک پمپئو» وزیر امور خارجه آمریکا، آتش بس در جنگ یمن را خواستار شد. پمپئو با اشاره به این که ائتلاف عربی به رهبری عربستان باید به حملات هوایی خود در مناطق پرجمعیت یمن پایان دهد و حملات موشکی و پهپادی نیروهای حوثی (انصارا...) نیز متوقف شود؛ خواستار آغاز مذاکرات از ماه آینده شد. ژنرال «جیمز متیس» وزیر دفاع آمریکا نیز ضمن درخواست پایان جنگ یمن، گفت: طی ۳۰ روز آینده باید مذاکرات یمنی‌ها برای رسیدن به صلح آغاز شود. حتی فلورانس بارلی، وزیر دفاع فرانسه هم در سخنانی خواستار توقف جنگ در یمن شد و تأکید کرد که زمان پایان جنگ یمن فرا رسیده است. اظهارات مقامات غربی و درخواست آنان برای پایان جنگ در حالی است که در واقع جنگ یمن با چراغ سبز واشنگتن به عربستان و متحدانش آغاز شد و آمریکا طی ۴۴ ماهی که از جنگ یمن می گذرد با فروش سلاح، سوخت رسانی به جنگنده‌های مهاجم و فراهم کردن آموزش‌های نظامی برای آن‌ها به متجاوزان ضد کشور فقیر یمن به سر کردگی عربستان، کمک کرده است. «برنی سندرز» سناتور آمریکایی از ایالت ورمونت در این باره می گوید: آمریکا عمیقا درگیر این جنگ شده است، ما بمب‌هایی را که ائتلاف تحت رهبری عربستان استفاده می کند در اختیار آن‌ها قرار می دهیم؛ ما به سوخت‌گیری مجدد هواپیماهای آن‌ها که این بمب‌ها را بر سر مردم می ریزند، کمک می کنیم و اطلاعات در اختیار آن‌ها می گذاریم. با این حال ائتلاف به رهبری عربستان در دست‌یابی به مقاصد خود در این جنگ ناکام مانده است و مقاومت نیروهای یمنی همچنان ادامه دارد. ادامه جنگ یمن و وضعیت بحرانی این کشور به ویژه کشتار غیر نظامیان و کودکان سبب شده است تا دولت ترامپ از مدت‌ها قبل تحت فشار افکار عمومی جهانی و حتی برخی از اعضای کنگره و رسانه‌های آمریکا قرار گیرد تا با کاهش حمایت‌هایش، عربستان و متحدانش را به پایان جنگ یمن وادار کند. اکنون با کشته شدن جمال خاشقچی و اذعان عربستان به دست داشتن مقامات این کشور در کشتن وی، فشارها بر واشنگتن در قبال متحدان سعودی اش تشدید شده است. در این زمینه اعلام انزجار جامعه جهانی از اقدامات آل سعود به ویژه پس از قتل خاشقچی سبب شده است مقامات واشنگتن در صدد تلاش برای اعمال فشار بر عربستان برای پایان دادن به جنگ یمن از طریق برگزاری مذاکرات صلح برآیند. اگرچه ممکن است عربستان حضور در این مذاکرات را برای پایان دادن به جنگ یمن نپذیرد، همان طور که گفت‌وگوهای سیاسی برای حل بحران یمن تاکنون بارها به دلیل کارشکنی سعودی و متحدانش با شکست روبه رو شده است. «ضیفا... الشامی» عضو دفتر سیاسی جنبش انصارا... در این زمینه می گوید: برای توقف حملات عربستان به یمن، باید اقدام‌های عملی و تلاش‌های واقعی انجام شود. با این حال نیروهای انصارا... از مدت‌ها قبل اعلام کرده‌اند، برای حضور در مذاکرات واقعی صلح در یمن آمادگی دارند و طرح‌هایی نیز در این زمینه آماده کرده‌اند. آن‌ها همچنین درباره هرگونه طرح آمریکایی‌ها برای پیگیری اهداف تجزیه‌طلبانه و ایجاد مناطق خودمختار در یمن هشدار داده و چنین طرح‌هایی را رد کرده‌اند.

ترکیه: دادستان عربستان برای همکاری در پرونده خاشقچی جدی نیست

فرافکنی سعودی

یک ماه شد که خبر قتل جمال خاشقچی از صدر اخبار پایین نمی‌آید؛ خبری تکان‌دهنده که بالاترین مقامات سیاسی در جهان را به چالش طلبید و همه رسانه‌ها را به خط کرد. اما هنوز خبری از جسدش نیست؛ نه جسدش در باغچه کنسولگری پیدا شده است و نه در جنگل بلگراد در نزدیکی استانبول. حتی به گفته دادستانی ترکیه، «سعود بن عبدا... بن مبارک المعجب» دادستان کل عربستان که به استانبول آمده، هنوز به پرسش‌های دادستانی ترکیه درباره مکان جسد «جمال خاشقچی» پاسخ نداده و برای همکاری جدی نیست. کارشناسان می گویند، تلاش رژیم سعودی برای پنهان نگه داشتن مکان مرگ جمال خاشقچی ۵۹ ساله، نشان دهنده اتخاذ سیاست‌های خودسرانه دولت ریاض در قبال جامعه جهانی است. این در حالی است که رژیم سعودی تحت فشارهای بین‌المللی مجبور شده است، اعلام کند که آماده همکاری با ترکیه در خصوص پرونده قتل خاشقچی است. با وجود این، مقام‌های ترکیه تصریح کرده‌اند: دولت ریاض تاکنون نه تنها هیچ اقدام مثبتی انجام نداده، بلکه همکاری چندانی با طرف ترک ندارد. شاید به همین دلیل بود که «رجب طیب اردوغان» چندی پیش در واکنش به تلاش ریاض برای خرید زمان و احتمالا یافتن راهی به منظور فرافکنی بحران جاری، از سناریویی جدید در پرونده قتل روزنامه‌نگار منتقد سعودی با هدف نجات فردی خاص خبر داده بود. با این حال و به رغم این اظهارات تند، مقام‌های دولت آنکارا به ویژه رئیس جمهوری ترکیه تاکنون از بن سلمان و لیعهد سعودی که گفته می شود فرمان قتل جمال خاشقچی را با اعمال شاقه صادر کرده است، نامی نبرده‌اند. این موضوع نشان می دهد که مقام‌های ترکیه به منظور رایزنی با طرف عربستانی، همچنان امیدوار هستند. کشمکش میان مقام‌های ترکیه و عربستان در شرایطی جریان دارد که بسیاری از مقامات کشورها و نهادهای بین‌المللی، در انتظار پاسخ گویی روشن ریاض در این باره هستند. «میشل باشلت» کمیسر عالی حقوق بشر سازمان ملل خطاب به مقام‌های ریاض گفت: "بررسی های پزشکی قانونی و کالبدشکافی در روند تحقیقات قتل روزنامه نگار منتقد سعودی حائز اهمیت فراوانی است و به همین دلیل، رژیم سعودی می بایست محل جسد خاشقچی را افاش کند." روی هم رفته و به دلیل توجه ویژه رسانه‌ها به موضوع قتل این روزنامه‌نگار سرشناس سعودی، ریاض کار سختی را برای شانه خالی کردن از پاسخ گویی روشن به افکار عمومی جهان در پیش دارد و به نظر نمی رسد رژیم سعودی بتواند با مساعدت آمریکا به پنهان کاری های خود درباره پرونده قتل خاشقچی ادامه دهد. حکومت آل سعود پس از ۱۸ روز انکار، در پی فشار بین المللی با صدور بیانیه ای به قتل او در ساختمان کنسولگری عربستان در استانبول اعتراف کرد و مدعی کشته شدن خاشقچی در پی یک مشاجره شد. بر اساس مدارک و شواهد، ۱۵ مامور از نزدیکان محمد بن سلمان ولیعهد عربستان که از طرف او به استانبول اعزام شده بودند، عامل قتل خاشقچی هستند و ادعای آل سعود درباره این روزنامه نگار کذب است. مقام های دولت ریاض مدعی بازداشت ۱۸ مظنون مربوط به این پرونده شده اند اما به رغم گذشت بیش از سه هفته از قتل، هنوز ابعادی از این پرونده مبهم مانده است و تاکنون از جسد خاشقچی خبری در دست نیست.

با انتخابات ۲۰۱۸ کنگره

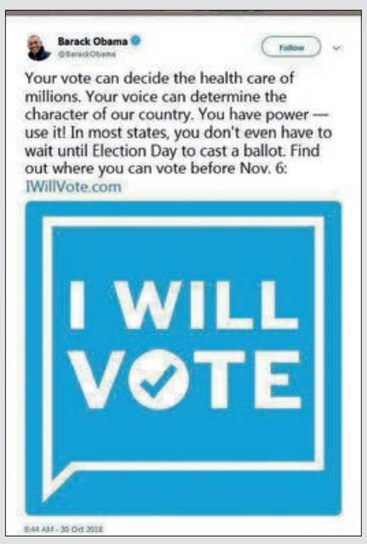

توئیت باراک اوباما برای تشویق مردم به رأی دادن در انتخابات میان‌دوره‌ای کنگره / رأی شما سرنوشت بیمه درمانی میلیون‌ها نفر را تعیین می کند. صدای شما شخصیت کشورمان را معین می کند. قدرت دست شماست، استفاده کنید! در بیشتر ایالت‌ها برای رأی دادن در روز انتخابات فرصتی باقی نمانده. مکان‌هایی را که می‌توانید رأی بدهید پیش از ۶ نوامبر (۱۵ آبان) پیدا کنید.

چهره روز

سوزان رایس، مشاور امنیت ملی اوباما: بدترین بحران انسانی دنیا که حاصل جنگ یمن و عربستان سعودی مسئول مستقیم آن است، اولین راهنما برای شناختن چهره واقعی ولیعهد سعودی است. دیوانه بازی‌های بن سلمان ثابت کرده که نمی‌تواند متحد قابل اطمینانی برای آمریکا باشد. اگر بن سلمان را تنبیه کنیم - که باید این کار را بکنیم - احتمال دارد که شاهزاده مغرور، رفتارهای بی منطق تری از خود نشان دهد تا استقلالش را به رخ ما بکشد و حتی علیه شرکای غربی اش مقابله به مثل کند. کار ایالات متحده در بستن واگن خود به شاهزاده محمد اشتباه بود ولی اشتباه احمقانه‌تر آن است که این کار را ادامه بدهیم. متأسفانه ملک سلمان یا نمی تواند یا نمی خواهد که پسر سرکش اش را کنترل کند.

عربستان

رمزگشایی از بازگشت شاهزاده احمد به ریاض

موقعیت بن سلمان به خطر می افتد؟

احمد بن عبدالعزیز شاهزاده سعودی پس از دریافت تعهدات امنیتی از سوی آمریکا و انگلیس در خصوص آسیب ندیدن از سوی محمد بن سلمان ولیعهد سعودی به عربستان بازگشت. حالا میدل ایست آی سایت تحلیلی انگلیسی در مطلبی درباره بازگشت این شاهزاده سعودی به ریاض نوشت، وی برای به چالش کشاندن جایگاه ولیعهد کنونی به کشورش بازگشته است. به نوشته میدل ایست آی بازگشت احمد، برای به چالش کشاندن بن سلمان یا یافتن فردی برای به چالش کشیدن ولیعهد کنونی سعودی بوده است. احمد با تضمین امنیتی مقام‌های انگلیسی و آمریکایی به عربستان سعودی بازگشته است. منبعی نزدیک به شاهزاده احمد به میدل ایست آی گفته است که احمد و دیگران در خاندان آل سعود دریافته‌اند، بن سلمان فردی زیانبار شده است و احمد قصد دارد نقشی برای تغییرات در این کشور ایفا کند بدین معنا که خودش در سازمان دهی جدید در حکومت نقش داشته باشد یا کمک کند یک جانشین دیگر برای بن سلمان تعیین شود. این منبع گفته است که احمد بعد از صحبت با مقام‌های انگلیسی و آمریکایی به ریاض بازگشت و این مقام‌های انگلیس و آمریکا به وی این اطمینان را داده‌اند که در عربستان سعودی آسیبی به او نخواهد رسید و وی را تشویق کرده‌اند که جایگاه بن سلمان را از آن خود کند. افرادی درون خاندان پادشاهی سعودی نیز احمد بن عبدالعزیز را تشویق کرده‌اند جایگاه برادرزاده‌اش را از آن خود کند. میدل ایست دریافته است که احمد در زمان اقامتش در لندن با دیگر اعضای خاندان سعودی که خارج از کشور شان زندگی می کردند، ارتباط داشته است و سه شاهزاده سعودی حامی که همگی مقام های نظامی یا امنیتی بوده‌اند، حامی وی هستند. روز گذشته نیز «مجتهد» افشاگر معروف سعودی در صفحه توئیتر خود نوشت، احمد بن عبدالعزیز به ریاض وارد شده و مورد استقبال بن سلمان و وزیر دفاع عربستان سعودی قرار گرفته است. مجتهد همچنین خبر داد، احمد تعهدهایی آمریکایی - اروپایی گرفته مبنی بر این که بن سلمان به او تعرضی نداشته باشد. احمد بن عبدالعزیز در نوامبر ۲۰۱۷ (آذر ۱۳۹۶) و ساعاتی پیش از بازداشت ۱۱ نفر از شاهزادگان توسط بن سلمان، موفق به خروج از عربستان سعودی شد و در لندن اقامت داشت. طی هفته‌های اخیر بعد از قتل «جمال خاشقچی» خبرنگار عربستانی منتقد ولیعهد سعودی در کنسولگری ریاض در ترکیه، انتقادهای زیادی علیه بن سلمان وجود داشته است.

فیلم برداری که در مجارستان به مهاجران لگد زده بود تبرئه شد

لگدپرانی بی دردسر

چگونه دولت راست گرای مجارستان می تواند با گذر زمان، جرمی را لابه لای برگ های تاریخ پنهان کند. هنوز هستند افرادی که ویدئوی لگدپرانی یک فیلم بردار زن مجارستانی را به یاد داشته باشند. ویدئویی که در آن «پیتر الاز لو» با لگد زدن، جلوی پدر پناهجویی را که با پسر بچه اش به سوی مرز صربستان می دوند، می گیرد و آن ها را به زمین می اندازد تا به دست پلیس مجارستان بیفتند. فیلمی که باعث واکنش های گسترده‌ای در شبکه های اجتماعی شده بود و خشم فعالان حقوق بشر و سازمان های مدافع حقوق پناهجویان را برانگیخته بود. حالا با گذشت سه سال، دیوان عالی مجارستان اعلام کرد، اقدام لاز لو باعث «اخلال در نظم عمومی جامعه» نشده است و تنها یک رفتار ساده نادرست بوده است. دیوان عالی همچنین افزوده است که این اتفاق در جریان هجوم صدها نفر از پناهجویان به طرف پلیس رخ داده که باعث هرج و مرج شده است. این در حالی است که، پیشتر یک دادگاه بدوی او را به سه سال بازداشت محکوم کرده بود. لازلو در سال ۲۰۱۵ و به دلیل لگد زدن به پناهجویان در حال فرار از دست پلیس در مرز با صربستان مورد انتقاد شدید قرار گرفت و سرانجام در سال ۲۰۱۷ به دادگاه فراخوانده شده بود. وی در سال ۲۰۱۷ به «اخلال در نظم عمومی» متهم شد با این حال دادستان گفته بود که شواهدی از این که اقدامات لازلو از روی انگیزه‌های نژادپرستانه و مصداق نفرت نژادی باشد، یافت نشده است. اما دیوان عالی مجارستان روز سه شنبه حکم داد که اتهام او فقط یک تخلف بوده نه جرم و به همین دلیل او را تبرئه کرد. این دیوان گفت که رفتار او «از نظر اخلاقی نادرست و نامشروع بود» با این حال در اشاره به اتهام «اغتشاش» گفت که اقدامات او آن قدر شدید نبود که مجرمانه شناخته شود. این در حالی است که سه سال پیش تصاویر دیگری نیز از تکرار لگدپرانی های این فیلم بردار زن منتشر شده بود. در همان سال، شبکه تلویزیونی ان وان تی وی مربوط به جناح راست پس از انتشار این فیلم در شبکه های اجتماعی او را از کار بر کنار کرد. این شبکه وابسته به حزب راست گرای جوبیک مجارستان است. در آن دوره شمار زیادی از کسانی که عمدتا از خشونت های خاورمیانه فرار می کردند، سعی داشتند با عبور از کشورهایی مثل مجارستان به اروپای غربی برسند. پدر و پسری که در آن فیلم دیده شدند بعدا در اسپانیا پناهندگی گرفتند و آن مرد به عنوان مربی فوتبال کار گرفت.

رئیس جمهور آمریکا می تواند قانون «اصل خاک» را لغو کند؟

رویارویی ترامپ با قانون اساسی

شریفی- ترامپ که صاحب چندین کازینوی بزرگ در سراسر جهان است، در حالی که کمتر از یک هفته به انتخابات میان دوره‌ای باقی مانده، برگ جدیدی را برای تغییر معادلات به نفع جمهوری خواهان رو کرده است. او که طی روزهای گذشته مجموعه‌ای از سیاست های دقیقه نودی را اتخاذ کرده حالا به جنگ متمم ماده ۱۴ قانون اساسی رفته است. ترامپ که روزهای گذشته هزاران نیروی نظامی را به مرز مکزیک فرستاده، گفته است که تلاش خواهد کرد تا فرزندان مهاجران غیرقانونی و کسانی که شهروند آمریکا نیستند، نتوانند به واسطه تولد در خاک این کشور حق شهروندی دریافت کنند. او به وب سایت اکسیوس گفت در حالی که پیشتر تصور می کرده چنین کاری به تغییر قانون اساسی یا رای گیری در کنگره نیاز دارد، اما اکنون دریافته که تنها با امضای یک فرمان اجرایی و استفاده از اختیارات اش به عنوان رئیس جمهوری، قادر است چنین کاری را انجام دهد. اکنون سوال این است که رئیس جمهور آمریکا می تواند با صدور فرمان اجرایی این قانون را لغو کند یا خیر؟ ترامپ دیروز در توئیتی نوشت: «حق شهروندی مبتنی بر تولد در آمریکا (اصل خاک) که میلیاردها دلار برای کشورمان هزینه دارد و روشی ناعادلانه در قبال شهروندان مان است بالاخره پایان می یابد. از آن جا که این موضوع به حوزه قضایی مربوط می شود، این کلمات در ماده چهاردهم قانون اساسی نیامده است.» پل رایان، رئیس مجلس نمایندگان آمریکا که برجسته‌ترین مقام حزب جمهوری خواه در کنگره این کشور نیز محسوب می شود ساعتی پس از این اظهارات ترامپ در گفت و گویی رادیویی تاکید کرد: «شما نمی توانید با حکم حکومتی حق شهروندی را از متولدان در خاک آمریکا بگیرید.» «اصل خاک» که مخالفان آن را «گردشگری زایمان» (birthtourism) می دانند یکی از شیوه‌های اعطای تابعیت است. بر این اساس هر فردی که در قلمرو ی یک کشور متولد می شود (بدون در نظر گرفتن وضعیت اقامت و شهروندی والدین) تابعیت یا شهروندی آن کشور را نیز دریافت می کند. این نحوه اعطای تابعیت در متمم ۱۴ قانون اساسی آمریکا لحاظ شده است. موسسه غیرحزبی سیاست مهاجرتی برآورد کرده که بیش از چهار میلیون کودک که در خاک آمریکا به دنیا آمده‌اند و زیر ۱۸ سال دارند از والدینی هستند که مهاجرت آن‌ها بدون مجوز بوده است. رئیس جمهور آمریکا، می گوید: «ما تنها کشور در جهان هستیم که یک نفر می تواند وارد آن شود و بچه دار شود و آن نوزاد اساسا شهروند آمریکا محسوب خواهد شد.» این در حالی است که نوشته نشریه آتلانتیک، بیش از ۳۰ کشور اکنون حق شهروندی بر اساس حق تولد را به سبک و سیاق آمریکا اعطا می کنند. بیشتر این کشورها در نیمه غربی قرار دارند و از آمریکا تا کانادا و آرژانتین و برزیل را در بر می گیرند. کشورهای دیگری عمدتا در آمریکای لاتین واقع شده اند اما چنین سیاستی در همه جا، از لسوتو در آفریقای زیر صحرا گرفته تا پاکستان در آسیا اجرا می شود.

> بر اساس قانون «اصل خاک» هر فردی که در قلمروی یک کشور متولد می شود (بدون در نظر گرفتن وضعیت اقامت و شهروندی والدین) تابعیت یا شهروندی آن کشور را نیز دریافت می کند

کدام گروه درست می گوید؟

حالا با جنجالی شدن اظهارات ترامپ، وب سایت خبری ان. بی. سی در تحلیلی به ریشه‌های قانونی این امر پرداخته و دیدگاه دو گروه مختلف از حقوقدانان ایالات متحده را در این باره مقایسه کرده است. در متمم چهاردهم قانون اساسی آمریکا، مصوب ۱۸۶۸ آمده است: «تمامی اشخاصی که در ایالات متحده زاده شده یا جذب (جمعیت این کشور) شده باشند و بنابراین در حوزه قضایی آن باشند، شهروند ایالات متحده و ایالتی که ساکن آنند به شمار می روند.» در این بند عبارت «در حوزه قضایی آن باشند» بحث‌های بسیاری را پدید آورده است. دیوان عالی ایالات متحده اند کی پس از تصویب متمم قانون اساسی این کشور در سال ۱۸۷۲ در جریان یک دعوای حقوقی اعلام کرد منظور اصلی این متمم ایجاد حق شهروندی برای آفریقایی / آمریکایی ها بوده و نتیجه گرفت که عبارت «در حوزه قضایی آن» برای مستثنا کردن فرزندان خدمت گزاران مذهبی، مشاوران و شهروندان دیگر دولت ها بوده است که در ایالات متحده زاده می شوند. پس از مدتی، در سال ۱۸۹۸ دیوان عالی آمریکا به یک کودک که از والدین چینی در خاک آمریکا به دنیا آمده بود حق شهروندی داد، با آن که در زمان تولد، وی و پدر و مادرش تحت حوزه قضایی امپراتور چین بودند اما در ایالات متحده اقامت دایم داشتند. در مقابل حامیان ترامپ، آن دسته از حقوقدانان که موافق حق تابعیت متولدان در خاک آمریکا هستند استدلال نسبتا قوی تری دارند. آن ها می گویند که عبارت مذکور هر چه بگوید معنای کلیت بند مربوط به حق تابعیت را تغییر نمی دهد. آنان معتقدند عبارت «در حوزه قضایی» اگر محدودیتی ایجاد کند تنها به حوزه قضایی ایالات متحده ارجاع می دهد درست مانند آن که اگر کسی در حوزه بین ایالتی مرتکب جرمی شود مشمول قوانین ایالات متحده می شود. خبرنگار بی بی سی در این باره می گوید: تقریبا همه حقوقدانان در آمریکا متفق القول اند که رئیس جمهور آمریکا چنین اختیاری ندارد و تغییر قانون اساسی نیازمند رای دو سوم نمایندگان کنگره یا دو سوم ایالت های آمریکاست. بر همین اساس هم بیشتر ناظران در آمریکا می گویند، بیان این اظهارات به احتمال زیاد می تواند کاربردی صرفا انتخاباتی برای ترامپ و حزب جمهوری خواه داشته باشد که شعار محدود کردن مهاجرت به ایالات متحده را از اولویت های اصلی خود قرار داده است.

علی‌الحساب ۱۲ میلیارد دلار

عمران خان: مردم نگران نباشند عربستان در قبال کمک میلیاردی اش هیچ خواسته ای از ما ندارد!

نخست وزیر پاکستان در پاسخ به انتقاد احزاب این کشور درباره کمک مالی عربستان به اسلام آباد گفت که ریاض در قبال ارائه این کمک مالی هیچ خواسته‌ای از ما ندارد. به گفته «عمران خان»، این کمک مالی از عربستان به علت اوضاع وخیم اقتصادی به جا مانده از دولت های قبل به ویژه حزب نواز پاکستان درخواست شده است. وی افزود: دولت سابق پاکستان (حزب مسلم لیگ نواز) خود بارها از عربستان سعودی کمک مالی دریافت کرده اما این کمک ها در راه منافع شخصی و حزبی هزینه شد. عمران خان گفت: مردم نگران نباشند و فریب تبلیغات پوچ و گسترده سران مخالف دولت پاکستان را نخورند؛ به یاری شما مردم به زودی پاکستان از مشکلات مالی خارج خواهد شد. این سخنان نخست وزیر پاکستان پس از آن مطرح شد که شماری از گروه های سیاسی این کشور درباره مطالبات عربستان در ازای کمک مالی ۱۲ میلیارد دلاری به اسلام آباد ابراز نگرانی کردند و خواستار شفاف شدن این مسئله از سوی عمران خان شدند. مشکلات عدیده پاکستان در تامین منابع مالی برای هزینه های جاری دولت این کشور و اجرای پروژه های توسعه ای موجب شده تا عمران خان، مسئله دریافت وام از نهادهای مالی بین المللی یا کشورهای دیگر را در دستور کار قرار دهد. پس از بی نتیجه بودن پیگیری های دولت پاکستان برای دریافت وام از صندوق بین المللی پول، عمران خان به تازگی به عربستان رفت تا ضمن شرکت در کنفرانس جهانی سرمایه گذاری در این کشور که «داووس صحرا» نامیده شده است، در گفت و گو با مقامات عربستان نظر مساعد آنان را برای پرداخت وام به اسلام آباد جلب کند. عربستان که بنا به ملاحظات مختلف تداوم و توسعه همکاری با پاکستان را با اهمیت می داند، پس از سفر عمران خان اعلام کرد که ریاض کمک ۱۲ میلیارد دلاری در اختیار اسلام آباد قرار خواهد داد. با انتشار این خبر، بسیاری از محافل سیاسی و رسانه ای پاکستان درباره مطالبات عربستان در ازای ارائه این وام ابراز نگرانی کرده اند و از عمران خان خواستند درباره این مسئله با مردم پاکستان صادقانه برخورد کند. به رغم آن که عمران خان اعلام کرده عربستان هیچ درخواستی در ازای پرداخت وام به پاکستان ندارد اما تردیدها همچنان درباره ورود اجباری این کشور به سیاست های ماجراجویانه ریاض و حتی واشنگتن در منطقه وجود دارد. به خصوص آن که مایک پمپئو وزیر خارجه آمریکا پس از انتشار خبر موافقت عربستان با کمک ۱۲ میلیارد دلاری به پاکستان گفت: امیدواریم پاکستان خواسته‌های ما را در منطقه اجرایی کند. این موضع پمپئو به شدت احزاب پاکستان را درباره پیامدهای دریافت وام از عربستان نگران کرده است. بزرگ ترین نگرانی در بین مردم و گروه های سیاسی در پاکستان آن است که دولت این کشور مجبور شود برای جبران وام عربستان، در کشتار مردم یمن شریک جنایات ریاض بشود. عربستان که در زمان دولت سابق پاکستان با پاسخ منفی این کشور برای جنگ علیه مردم بی دفاع یمن روبه رو شده بود، بار دیگر در صدد برآمده تا از طریق ارائه وام، دولت اسلام آباد را برای همکاری در این جنگ تحت فشارهای سیاسی قرار دهد. علاوه بر این، موافقت دولت اسلام آباد با گسترش فعالیت موسسات و مراکز آموزشی عربستان در پاکستان که مروج تفکرات افراطی هستند، از دیگر نگرانی های مطرح درباره پیامدهای دریافت وام از ریاض است. به تازگی «رند پال» سناتور ایالت «کنتاکی» در کنگره آمریکا ضمن تاکید بر حمایت سعودی از تروریسم در جهان، گفته بود: «۲۰ هزار مدرسه در پاکستان تحت تامین مالی سعودی هاست که در آن ها نفرت و خشونت تدریس می شود».

قاب بین الملل

گذشتن از شاهزادگی برای ازدواج

پرنسس آیکو از خاندان سلطنتی ژاپن، جایگاه سلطنتی خود را رها کرد تا بتواند با یک فرد عادی ازدواج کند. آیکو که ۲۸ سال دارد با کی موریا ۳۲ ساله که برای یک شرکت کشتیرانی کار می کند ازدواج کرده است. بر اساس قوانین ژاپن اعضای خاندان سلطنتی این کشور نمی توانند با افراد عادی ازدواج کنند مگر این که از جایگاه خود کناره گیری کنند.

اندیشکده روز

قابوس به مثابه سادات!

اندیشکده راهبردی تبیین نوشت: اقدام پادشاه عمان در میزبانی از نتانیاهو نخست وزیر رژیم صهیونیستی، اگرچه سال‌های قبل نیز در سطوح دیگری انجام شده بود اما این بار معنای خاصی در برداشت که آن را متفاوت‌تر و تعیین کننده‌تر از قبل می سازد. وقتی انور سادات پس از نبرد ۱۹۷۳ با اسرائیل، کم کم عَلَم مبارزه را از مین گذاشته و در پی سازش برآمد، چند سالی زمان برد تا در نهایت معاهده کمپ دیوید در سپتامبر ۱۹۷۹ در کاخ سفید با امضای او و نخست وزیر رژیم صهیونیستی و البته میانجی گری کارتر رئیس جمهور وقت آمریکا رسمیت یابد. بزرگ‌ترین جرم مصر در آن سال‌ها این بود که خط عربی مبارزه با اسرائیل را با همه نواقص اش، شکست و باعث شد تا بعدها یاسر عرفات فلسطینی و ملک حسین اردنی نیز به جرگه به رسمیت شناسان اسرائیل بپیوندند. ماجرای عمان اما از همان ابتدا جالب بود. در حالی که غالب کشورهای عربی و اسلامی، روابط خود را با مصر سادات تقلیل دادند یا قطع کردند، عمان تغییری در روابط خود با قاهره ایجاد نکرد چرا که اساسا به رسمیت شناختن اسرائیل برای مسقط، یک اقدام خائنانه محسوب نمی شد. حالا عمان جای پای مصر و سلطان قابوس جای انور سادات گذاشته است. اگر سادات باعث تشکیل صفی هر چند محدود از کشورهای عربی شد تا اسرائیل را به رسمیت بشناسند، حالا سلطان قابوس با میزبانی از نتانیاهو، در شرایطی که برخی کشورهای عربی همچون بحرین، امارات و عربستان تا کنون چنین اقدامی را انجام نداده اند و در شرایطی که طرح معامله قرن از سوی آمریکا با جدیت دنبال می شود، زمینه ایجاد موجی از عادی سازی روابط با رژیم صهیونیستی در سطوح بالا را فراهم کرده است. از این منظر، قبح شکنی عمان بی شباهت به طرح سادات نیست، به خصوص که دولت عمان به اعتدال شهره است!

پیشخوان بین الملل

هفته‌نامه "تایم" کاور و سوژه اصلی این شماره خود را به موضوع آزادی حمل سلاح در آمریکا اختصاص داده که در پی حمله به یک کنیسه یهودیان بار دیگر بحث برانگیز شده است.